

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

**вступних випробувань
на 2024 рік**

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за 035 «Філологія» ОПП «Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська)»

Програма вступних випробувань для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» ОПП «Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська)». Київ : МДУ, 2024. 14 с.

Укладачі:

Лабецька Ю.Б., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології,
Кіор Ю.А., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології

Рецензенти:

Педченко О. В., к.філол.н., в.о. завідувача кафедри прикладної лінгвістики;
Трифорова Г.В., к.н. соц.ком., декан факультету іноземних мов.

Затверджено на засіданні кафедри грецької філології
протокол № 9 від 16.04.2024 р.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ (НОВОГРЕЦЬКА, АНГЛІЙСЬКА)».....	4
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	13

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ
(НОВОГРЕЦЬКА, АНГЛІЙСЬКА)»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного фахового іспиту розрахована на абітурієнтів, які успішно завершили навчання за ОС «Бакалавр». Формою вступних випробувань на ОС «Магістр» є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ

Укладачами програми враховані Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти щодо рівнів володіння мовою, компетенцій користувача, можливих контекстів користування мовою, процедур складання програм та контролю результатів навчання. З огляду на це, прийом до магістратури здійснюється на основі складання абітурієнтами вступного фахового іспиту з теорії та практики новогрецької мови.

Вступний фаховий іспит, програма якого охоплює зміст фахових навчальних дисциплін, які входять до програми підготовки студентів освітнього рівня «Бакалавр»: практичного курсу основної іноземної мови (новогрецької), теоретичної граматики, стилістики, лексикології, історії грецької мови, історії грецької літератури, лінгвокраїнознавства, діалектології, вступу до ділової основної іноземної мови (новогрецької). Також метою вступного фахового іспиту є виявлення в абітурієнтів рівня сформованості іншомовної компетенції в різних видах мовленнєвої діяльності, а також рівня володіння словниковим запасом та граматичними структурами новогрецької мови. Перевірка знань абітурієнтів з названих теоретичних та практичних дисциплін здійснюватиметься за допомогою тесту множинного вибору.

Абітурієнти мають продемонструвати високий рівень сформованості *мовних умінь і навичок*, а саме знання:

- граматичних структур та правил синтаксису, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах;
- мовних структур, властивих для офіційних та розмовних реєстрів.

Стосовно *читання* абітурієнт повинен:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, популярних та спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел;
- розуміти головну ідею та знаходити необхідну інформацію в неадаптованій літературі за фахом;
- розуміти інструкції по роботі устаткування \ обладнання;
- розуміти графіки, діаграми та рисунки;
- вміння передбачати основну інформацію тексту за його заголовковою частиною та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозуюче читання);
- здійснювати ознайомлювальне читання неадаптованих текстів для отримання інформації;
- накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі);
- здійснювати вивчаюче читання з метою поповнення термінологічного тезаурусу;
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення тощо);

- розуміти інформацію рекламних матеріалів.

Стосовно *письма*, то абітурієнт має вміти:

- писати анотації до неадаптованих текстів за фахом;
- писати реферати на основі автентичної літератури за фахом;
- укладати термінологічні словники за фахом на базі автентичної літератури;
- складати тексти презентацій, використовуючи автентичні наукові матеріали за фахом;

- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами;

- готувати та продукувати ділову та професійну кореспонденцію;
- писати з високим ступенем коректності резюме;
- заповнювати бланки для академічних та професійних цілей з високим ступенем граматичної коректності.

Перевірка рівня сформованості названих навичок і вмінь здійснюватиметься за допомогою тестових завдань (тесту множинного вибору), які включатимуть питання з теорії та практики новогрецької мови.

Результати вступного фахового іспиту є основним критерієм зарахування абітурієнтів на навчання за спеціальністю 035 Філологія, ОПП «Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська)» для вступників за ОС «Магістра» (на базі диплому бакалавра).

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ

Фаховий іспит складається з двох модулів, у яких перевіряються компетентності вступників із теорії новогрецької мови, практичне володіння граматиною новогрецької мови та загальна комунікативна компетентність з певних лексичних тем.

Змістовий модуль 1

Питання з теорії новогрецької мови та літератури

Діалектологія

Теоретичне засвоєння курсу передбачає, що абітурієнт повинен знати основи науки діалектології, основні етапи розвитку грецької мови, фонетичні, морфологічні, граматичні та лексичні особливості сучасних грецьких діалектів, особливості діалектної літератури.

У практичному аспекті абітурієнт повинен вміти здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулюючий компоненти, читати та аналізувати тексти з елементами того чи іншого діалекту, розрізняти існуючі сучасні грецькі діалекти один від одного, самостійно працювати з науковою літературою на грецькій мові.

Теми для опрацювання:

1. Поняття та об'єкт діалектології, зв'язок діалектології з іншими науками, методи та прийоми вивчення діалектного мовлення.
2. Процеси та причини, що ведуть мову до її розподілу на діалекти, протогрецька мова, розподіл давньогрецької мови на діалекти, перевага аттичного діалекту над іншими діалектами давньогрецької мови та формування койне.
3. Понтійський діалект.
4. Кіпрський діалект.
5. Мовні різновиди греків Приазов'я.

Література

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – 2-е изд., стер. – М : УРСС : Едиториал УРСС, 2004. – 571 с.
2. Бушаков В.А., Жарікова Ю.В. Нарис етногенезу та глотогенезу греків Надазов'я і

- румейської мови / В.А. Бушаков, Ю.В. Жарікова. – Маріуполь: Видавництво МДУ, 2012. – 56 с.
3. Котанов М. Грамматика понтийского языка / М. Котанов. – Дубовая Балка, 2013. – 83 с.

Вступ до ділової основної іноземної мови (новогрецької)

Засвоєння дисципліни «Вступ до ділової основної іноземної мови (новогрецької)» передбачає формування у студентів уявлення про офіційно-діловий стиль мовлення на прикладі новогрецької мови та знайомство з основними видами офіційно-ділових документів. Абітурієнт, що вступає на освітній рівень «Магістр» повинен вміти вести бесіду офіційно-ділового характеру, вміти викладати зміст прослуханого тексту офіційно-ділового характеру, вміти використовувати сталі фрази-кліше та лексику офіційно-ділового мовлення, вміти писати та оформляти офіційно-ділові документи (листи, доручення, службові записки, заяви, протоколи та ін.), володіти навичками написання ділової документації, вміти складати документи, необхідні для працевлаштування.

Теми для опрацювання:

1. Офіційно-діловий стиль новогрецької мови. Загальна характеристика мовних структур.
2. Ділове листування. Види ділових листів. Листи приватного характеру. Загальні вимоги до укладання та оформлення.
3. Працевлаштування. Написання листа на зайняття робочої вакансії. Автобіографія. Приклади оформлення за національними та європейськими стандартами. Заяви.
4. Рекомендаційні листи. Загальні вимоги до складання. Мовностилістичні особливості.
5. Резюме та супроводжувальний лист. Складання власного резюме та супроводжувального листа.

Література:

1. Α. Γούναρης, Σύνταξη εγγράφων (Δημοσίων και Ιδιωτικών). Εκδοτικός όμιλος «ΙΩΝ». Μακεδονικές εκδόσεις. Αθήνα, 2000. – σ.160.
2. Υ. Ζουρούδη, Σ. Κούτρας, Τράπεζα γλωσσικών ασκήσεων για το Λύκειο. Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα. 1997. – σ. 383.
3. Γ. Ρεπούσης, Οι βασικές δομές του συντακτικού της νέας ελληνικής γλώσσας. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ. Αθήνα. 2001. – σ.183.
4. Λόγου δοκίμες (Έκφραση - Έκθεση), Χατζηκυρκίδου Ε., Αθήνα, 2000. – σ.190.

Історія мови

Після засвоєння курсу Історії грецької мови студент освітнього рівня «Бакалавр» повинен знати еволюцію форм існування грецької мови ті її періодизацію, етапи виникнення та тенденції розвитку писемності та грецького алфавіту, основні періоди формування грецької літературної мови, закономірності розвитку мови як історичного явища, основні характерні риси та зміни фонетичної, граматичної та лексичної систем кожного з періодів розвитку грецької мови, співвідношення між мовою та подіями історичного минулого та культурними традиціями Греції, суть мовного питання 18-19 ст. «димотика – кафаревуса», передумови виникнення, розповсюдження, історичну морфологію, історичний синтаксис.

Теми для опрацювання

1. Η ελληνική γραφή. Πορεία εξέλιξης. Γενικά στοιχεία. Προαλφαβητικές γραφές.
2. Περίοδοι της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας. Σύντομη χαρακτηριστική.
3. Η Αρχαία Ελληνική. Χρονολογία. Διαίρεση της ΑΕ σε διαλέκτους. Λόγοι διαίρεσης. Πηγές της Αρχαίας Ελληνικής
4. Έννοια και διαμόρφωση της Ελληνιστικής Κοινής. Χρονολογία. Γνωρίσματα της Ελληνιστικής Κοινής.

5. Φαινόμενο αττικισμού. Τεχνητή διγλωσσία. Οι συνέπειές της.
6. Η Βυζαντινή Μεσαιωνική Ελληνική. Χαρακτηριστικά της εποχής. Πηγές της Βυζαντινής Μεσαιωνικής.
7. Η προέλευση και η ουσία του Γλωσσικού ζητήματος. Οι ιδέες των δημοτικιστών και των αρχαϊστών. Εκπρόσωποι.
8. Μεταρρύθμιση της Ελληνικής στον 18- 19 αι. Α. Κοραΐς. Καθαρεύουσα. Ιδέα «γλωσσικού καθαρισμού». Συνέπειες της πρώτης φάσης γλωσσικής μεταρρύθμισης.
9. Η Νέα Ελληνική γλώσσα. Η εποχή του Δημοτικισμού.

Література

1. Ανδριώτης Ν. Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. (Τέσσερις μελέτες) / Ν. Ανδριώτης. – Αθήνα, 1982 – 124σ.
2. Τριανταφυλλίδης Μ. Απαντα. III τόμος. Νεοελληνική γραμματική ιστορική εισαγωγή/ Μ. Τριανταφυλλίδης. – Θεσσαλονίκη, 1993 – 457σ.
3. Τσοπανάκης Α. Συμβολές στην Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας. Μέρος II / Α. Τσοπανάκης. – Θεσσαλονίκη, 1983 – 256σ.
4. Tonnet H. Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας / Η. Tonnet. – Αθήνα, 1995 – 191σ.

Теоретична грамати́ка новогрецької мови

Засвоєння дисципліни «Теоретична грамати́ка новогрецької мови» передбачає формування у студентів уявлення про основні проблеми теоретичної грамати́ки новогрецької мови; ознайомлення студентів з досягненнями лінгвістичної науки в області неοєλλіністики. Завдання дисципліни – це, передусім, формування у студентів системи теоретичних знань про факти грамати́чної будови сучасної грецької мови в синхронно-οπισοοομου плані і у зв'язку з особливостями історичного розвитку грецької мови; методи грамати́чного аналізу.

Теми для опрацювання

1. Οι τύποι της κλίσης στη Νεοελληνική γλώσσα.
2. Το άρθρο. Ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα Νέα Ελληνικά και τα Αγγλικά.
3. Στοιχεία σχηματισμού του νεοελληνικού ρήματος. Τα ρηματικά θέματα. Η αύξηση.
4. Ποιον ρηματικής ενεργείας.
5. Τροπικότητα. Έννοια και είδη.
6. Νεοελληνικές μετοχές.
7. Σχηματισμός λέξεων στα Νέα Ελληνικά. Μηχανισμοί σχηματισμού λέξεων.
8. Το γένος των ονομάτων. Κανονικότητες της απονομής του γραμματικού γένους στα Νέα Ελληνικά.
9. Το αντικείμενο μελέτης της γραμματικής.
10. Η έννοια της πτώσης στα Νέα Ελληνικά.

Література

1. Курс лекцій з теоретичної грамати́ки новогрецької мови / укл. Ю.Б. Кутна. – Маріуполь: МДГУ, 2009.
2. Holton D., Mackridge P., Φιλιππάκη-Warburton Eι. Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας. – Αθήνα, 1999.
3. Mackridge Peter. Η νεοελληνική γλώσσα / μετάφραση: Κ.Ν. Πετρόπουλος. - Αθήνα, 2000.
4. Mirambel A. Η νέα ελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση. – Θεσσαλονίκη, 1988.
5. Ιορδανίδου Α.. Νεοελληνική γλώσσα 1. Στοιχεία γραμματικής περιγραφής και ανάλυσης. - Πάτρα, 1999.
6. Κλαίρης Χ., Μπαμπινιώτης Γ. Συνοπτική γραμματική της Νέας Ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή. – Αθήνα: Ελληνικά γράμματα, 2007.
7. Νεοελληνική γραμματική της δημοτικής. Ανατύπωση της εκδόσης του ΟΕΣΒ με διορθώσεις. - Θεσσαλονίκη, 1996.

Стилїстика

Теоретичне засвоєння курсу передбачає, що абітурієнт повинен знати основні поняття стилістичної науки, критерії розмежування і принципи класифікації функціональних стилів, найважливіші характеристики мовностилістичних ресурсів новогрецької мови.

У практичному аспекті абітурієнт повинен вміти визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх функціональних стилів, правильно оцінювати стилістичні можливості мовних засобів, конструювати стилістично довершені тексти, вміти вдосконалювати своє і чуже мовлення, знаходити найдоцільніші лексико-граматичні засоби для кожної конкретної мовленнєвої ситуації, доцільно використовувати різномірні мовні одиниці у функціональних стилях новогрецького мовлення.

Теми для опрацювання

1. Γλώσσα και ομιλία.
2. Γλωσσική ποικιλότητα και γλωσσικές ποικιλίες.
3. Ύφος. Οι υφολογικές ποικιλίες.
4. Η προσέγγιση του ύφους από δύο επιστημονικούς χώρους.
5. Εκφραστικά μέσα και υφολογικά τεχνάσματα.
6. Γλωσσικά στοιχεία με υφολογική αξία, κατά τα επίπεδα του γλωσσικού συστήματος.
7. Σχήματα λόγου σύμφωνα με τα επίπεδα του γλωσσικού συστήματος.
8. Προφορικός και γραπτός λόγος.
9. Χρηστικά ύφη δημόσιας ζωής Γενικά γνωρίσματα.
10. Χρηστικά ύφη ιδιωτικής, καθημερινής ζωής. Το λογοτεχνικό ύφος.

Література

1. Φιλιππάκη-Warburton Ει. Γραμματική της ελληνικής γλώσσας / D. Holton, P. Mackridge, Ει. Φιλιππάκη-Warburton. – Αθήνα : Πατάκη, 1999. – 456σ.
2. Χειλά Μαρκοπούλου Δ. Η γλωσσική ποικιλία και η διδασκαλία της νεοελληνικής ως ξένης / Δ. Χειλά Μαρκοπούλου. – Αθήνα : ίδρυμα Γουλανδρή Χορν, 2000. – 254σ.
3. Σετάτος Μ. Η λειτουργική εκμετάλλευση της ποικιλίας στην κοινή νεοελληνική / Μ. Σετάτος. – Α.Π.Θ., 1998. – 237σ.
4. Χαραλαμπάκης Χ. Νεοελληνικός λόγος – μελέτες για τη γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος / Χ. Χαραλαμπάκης. – Αθήνα : Νεφέλη, 1992. – 486σ.

Історія новогрецької літератури

Основними завданнями, які повинні бути з'ясовані в процесі вивчення новогрецької літератури, є формування відповідних умінь і навичок. Абітурієнти повинні знати основні тенденції і проблеми розвитку новогрецької літератури, етапи її розвитку, творчість найбільш відомих письменників виучуваного періоду і жанрову своєрідність їх творів, своєрідність усіх етапів та періодів розвитку новогрецької літератури, сутність художньої революції, яка була пов'язана із процесами модернізації мистецтва (зокрема літератури), становлення нових стилів, напрямів, течій: символізм, імпресіонізм, неоромантизм, естетизм тощо. Абітурієнти, що вступають на освітній рівень «Магістр», повинні вміти орієнтуватись у літературному процесі, володіти навичками аналізу художніх творів, визначати їх місце в літературному контексті.

Теми для опрацювання

1. Δημοτικά τραγούδια. Προέλευση δημοτικών τραγουδιών. Κατηγορίες, είδη. Βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των δημοτικών τραγουδιών. Κλέφτικα, ακρίτικα τραγούδια.
2. Η λογοτεχνία πριν από την Άλωση στο Βυζάντιο. Το έπος του Διγενή Ακρίτα, οι παραλλαγές του. Υπόθεση του έργου. Γενικά χαρακτηριστικά.
3. Η λογοτεχνία μετά την Άλωση. Η πνευματική κίνηση στη Διασπορά και τον τουρκοκρατούμενο Ελληνισμό. Δημοτική πεζογραφία. Το έργο του Ν. Σοφιανού.
4. Η λογοτεχνική ακμή στην Κρήτη τον Μεσαίωνα. Κρητικό θέατρο. Είδη θεατρικών έργων. Το έργο του Γ. Χορτάτση. Ερωφίλη. Είδος ποιμενικής ποίησης.
5. Η λογοτεχνική ακμή στην Κρήτη. Κρητικό θέατρο. Το έργο του Β. Κορνάρου.

- Ερωτόκριτος. Θυσία του Αβραάμ.
6. Περίοδος Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Γενικά χαρακτηριστικά της εποχής. Διαφωτισμός στη λογοτεχνία. Α. Κοραΐς. Το γλωσσικό ζήτημα στη λογοτεχνία.
  7. Λογοτεχνία της περιόδου πριν από την Επανάσταση. Γενικά στοιχεία. Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαράς.
  8. Η Εφτανησιώτικη λογοτεχνική Σχολή. Γενικά χαρακτηριστικά. Η ζωή και το έργο του Δ. Σολωμού. Λογοτεχνική πορεία. Ελεύθεροι πολιορκημένοι. Ύμνος εις την ελευθερίαν.
  9. Η λογοτεχνία στο νέο ελληνικό κράτος. Οι Φαναριώτες. Η Α' Αθηναϊκή Σχολή. Γενικά χαρακτηριστικά. Περίοδος ελληνικού ρομαντισμού.
  10. Η γενιά του 1880. Παρνασσισμός. Νέα Αθηναϊκή Σχολή. Γενικά χαρακτηριστικά στοιχεία. Το έργο του Κ. Παλαμά.
  11. Η ΝΕ ποίηση στα τέλη του 19^{ου} αι. – αρχές 20^{ου} αι. Η ποίηση γύρω και ύστερα από τον Παλαμά. Η ποιητική πορεία του Κ. Καβάφη.
  12. Αρχές του 20^{ου} αι. Η πεζογραφία στα χρόνια 1900 – 1920. Το έργο του Ν. Καζαντζάκη.
  13. Η γενιά του 1930. Ποίηση. Το έργο του Γ. Σεφέρη. Λογοτεχνική πορεία. Υπερρεαλισμός στη νεώτερη ποίηση.
  14. Η γενιά του 1930. Πεζογραφία. Ιδέες, θέματα Μικρασιατικής καταστροφής.

Література

1. Πολίτης Α. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Πολίτης Α. – Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1993 – 276σ.
2. Μάριο Β. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Μάριο Β. – Αθήνα: Εκδόσεις «Οδυσσεύς», 1989 – 389σ.
3. Βασικό λεξιλόγιο λογοτεχνικών όρων. – Αθήνα: Εκδόσεις «Gutenberg», 1996 – 158σ.

Лінгвокраїнознавство

Теоретичне засвоєння курсу передбачає, що абітурієнт повинен знати цілі та завдання лінгвокраїнознавства, основні відомості про географічний, політичний, адміністративний устрій Греції, основні періоди історичного розвитку Греції, характерні культурні набутки кожного періоду, найяскравіших митців та діячів країни.

У практичному аспекті абітурієнт повинен вміти правильно орієнтуватися в безлічі фактів, що зустрічаються в літературі, публіцистиці і газетних матеріалах іноземною мовою, давати правильну оцінку явищам, подіям, фактам дійсності країни досліджуваної мови, відбирати в навчальних цілях і правильно інтерпретувати матеріал про країну досліджуваної мови.

Теми для опрацювання:

1. Γεωγραφικά στοιχεία της Ελλάδας.
2. Πολιτειακή και διοικητική οργάνωση. Η παιδεία της Ελλάδας.
3. Η εποχή του χαλκού. Αιγαίος πολιτισμός (κυκλαδικός, μινωικός, μυκηναϊκός).
4. Η Γεωμετρική εποχή. Η οργάνωση των ελληνικών κρατών κατά τη γεωμετρική εποχή.
5. Ο πολιτισμός της γεωμετρικής εποχής. Τα γράμματα. Η τέχνη.
6. Ο πολιτισμός της Αρχαϊκής εποχής. Τα γράμματα. Η τέχνη.
7. Ο πολιτισμός της Κλασικής εποχής. Τα γράμματα. Η τέχνη.
8. Ο Ελληνιστικός πολιτισμός. Τα γράμματα. Η τέχνη.

Література

1. Αργυρούδη Ε. Ελληνικός πολιτισμός 2 / Ε. Αργυρούδη, Β. Ασημομύτης, Θ. Κατσουλάκος. – Αθήνα : Οργανισμός εκδόσεων διδακτικών βιβλίων, 2003.
2. Επεξεργασία στη γεωγραφία της Ελλάδας [για την Β' τάξη του γυμνασίου]. – Νικοδήμος, 1993.
3. Τσακτσίρα Α. Ιστορία των αρχαίων χρόνων ως το 30 π.Χ. [για την Α' τάξη γυμνασίου] / Α. Τσακτσίρα, Μ. Τιβερίου. – Αθήνα : Οργανισμός εκδόσεων διδακτικών βιβλίων, 2003

Лексикологія

Теоретичне засвоєння курсу передбачає, що абітурієнт повинен знати основні поняття лексикології, явище омонімії, паронімії, лексичні поля (системні та позамовні), шляхи збагачення словникового складу мови (запозичення, неологізми), специфіку фразеологічних одиниць, діалектизмів.

У практичному аспекті абітурієнт повинен вміти формулювати проблеми, пов'язані з інтерпретацією кожного лексичного явища, а також сутність рішень, пропонувані для вирішення цих проблем, порівнювати їх, застосовувати на практиці методи аналізу мовних явищ, знаходити в тексті відповідне явище та інтерпретувати його з позицій отриманих теоретичних знань.

Теми для опрацювання:

1. Τα κυριότερα προβλήματα της λεξικολογίας. Λειτουργίες της γλώσσας. Η εξέλιξη των γλωσσικών στοιχείων.
2. Λεξικά πεδία. Συστηματικά πεδία. Εξωγλωσσικά πεδία.
3. Φαινόμενο συνωνυμίας, αντωνυμίας.
4. Φαινόμενο ομωνυμίας. Παρώνυμα, τα είδη τους.
5. Νεολογία. Νεολογικές ονοματικές λεξικές φράσεις.
6. Ιδιωτισμοί. Ιδιωματισμοί.

Література

1. Αναστασιάδη-Συμειωνίδη Α. Σημειώσεις λεξικολογίας / Α. Αναστασιάδη-Συμειωνίδη. – Θεσσαλονίκη, 1986.
2. Μότσιου Β. Στοιχεία λεξικολογίας. Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία / Β. Μότσιου. Αθήνα : Εκδόσεις Νεφέλη, 1994.
3. Νεοελληνική γραμματική της δημοτικής. – Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης : Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2000.

Змістовий модуль 2.

Питання з практики новогрецької мови та літератури

Перелік граматичних тем, що перевіряються

1. Іменник. Відмінювання іменників 1, 2 та 3 відміни. Іменники-винятки. Книжні іменники.
2. Прикметник. Узгодження іменника та прикметника. Відмінювання прикметників усіх типів.
3. Дієслово. Дієвідмінювання дієслів активного та пасивного стану у теперішньому, минулому, майбутньому часі, імперфекті та плюсквамперфекті.
4. Залежний, умовний, наказовий та бажальний спосіб дієслів.
5. Займенник. Відмінювання та вживання особових, питальних, вказівних, присвійних та означальних займенників.
6. Числівник. Вживання та відмінювання кількісних та порядкових числівників від одного до мільйону.
7. Дієприкметник. Утворення всіх видів дієприкметника. Книжні дієприкметники.
8. Дієприслівник. Утворення всіх видів дієприслівника.
9. Прийменник. Застарілі прийменники в клішованих висловах.
10. Речення. Види речень.
11. Головні члени речення. Підмет. Присудок. Простий та складний присудок.
12. Додаток. Прямий та непрямий додаток. Перехідні та неперехідні дієслова. Дієслова з одним та двома додатками.
13. Пояснення, прикладка. Відокремлені члени речення.
14. Означення. Означення в родовому відмінку. Прикметникові означення. Означення

- прислівникового типу.
15. Складне речення. Будова складного речення.
  16. Сполучниковий і безсполучниковий зв'язок у складному реченні.
  17. Сполучникове складне речення. Складносурядне речення.
  18. Складнопідрядне речення.

Перелік лексичних тем що перевіряються

1. Ο ελεύθερος χρόνος. Μορφές εκμετάλλευσης του ελεύθερου χρόνου.
2. Νέοι και ψυχαγωγία.
3. Τι μπορούμε να κάνουμε για να ενθαρρύνουμε τη δημιουργικότητα των παιδιών;
4. Εξηγήστε ποια είναι η σημασία της εργασίας στη ζωή μας.
5. Να αναφέρετε τις θετικές και αρνητικές πλευρές των ελεύθερων επαγγελματιών. Να εκφράσετε την άποψή σας.
6. Να αναφέρετε τα βασικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος. Να εκφράσετε την άποψή σας σχετικά μ'αυτό το θέμα.
7. Να αναφέρετε ποια είδη του πολιτεύματος γνωρίζετε και να τονίσετε τα χαρακτηριστικά τους με παραδείγματα. Εκλογικό σώμα και εκλογές. Πείτε το εκλογικό σύστημα της πατρίδας σας. Ποια είδη των εκλογών γνωρίζετε;
8. Το δικαστικό σύστημα του κράτους. Πείτε τα είδη των δικαστηρίων και τις αρμοδιότητές τους στη χώρα σας. Να ερμηνεύσετε τον όρο «η δικαιοσύνη».
9. Πείτε την έννοια της επιστήμης και της τεχνολογίας. Σε τι συνίσταται η αλληλένδετη σχέση τους; Να αναφέρετε παραδείγματα.
10. Ποια είναι τα ευεργετικά αποτελέσματα και ποιες οι επιπτώσεις της ραγδαίας εξέλιξης της επιστήμης και της τεχνολογίας στον σύγχρονο πολιτισμό; Ποιοι είναι οι κλάδοι της επιστήμης;
11. Οι συνέπειες του αλκοολισμού στην ατομική και κοινωνική ζωή.
12. Τα ναρκωτικά: ορισμός, αίτια, συνέπειες.
13. Εθισμοί: ορισμός, είδη, αίτια, αποτελέσματα, πρόταση λύσεων.
14. Τα αρνητικά και θετικά σημεία της λειτουργίας της διαφήμισης. Με ποια ατομικά μέτρα και ποια μέτρα από την πολιτεία μπορεί να προστατευτεί ο πολίτης από τις αρνητικές επιδράσεις του καταναλωτισμού και της διαφήμισης.
15. Ποια είναι τα βασικά διαφημιστικά μέσα; Ποια προϊόντα διαφημίζονται περισσότερο; Ποια πρότυπα και στερεότυπα προβάλλονται στις σύγχρονες διαφημίσεις;
16. Ο Ελεύθερος χρόνος. Μορφές εκμετάλλευσης του ελεύθερου χρόνου.
17. Νέοι και ψυχαγωγία.
18. Τι μπορούμε να κάνουμε για να ενθαρρύνουμε τη δημιουργικότητα των παιδιών;
19. Εξηγήστε ποια είναι η σημασία της εργασίας στη ζωή μας.
20. Να αναφέρετε τα βασικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος. Να εκφράσετε την άποψή σας σχετικά μ'αυτό το θέμα.

СТРУКТУРА ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «МАГІСТР»

Вступний фаховий іспит здійснюється шляхом виконання абітурієнтом тесту множинного вибору. Всього тест складається з 50 питань, а кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали. Неправильна відповідь оцінюється в 0 балів.

Оцінювання фахового вступного іспиту здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 130.

Шкала оцінювання

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: навчальний посібник / [укл. Ю.В. Жарікова]. Маріуполь : МФ ТОВ «Друкарня «Новий світ», 2013. 182 с.
2. Ділова новогрецька мова: навч. посібник / укл. Ю.Лабецька. Маріуполь, МДУ, 2021. 148 с.
3. Інструктивно-методичні матеріали для організації та проведення семінарських занять і самостійної роботи з «Вступу до спецфілології» для студентів II курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова і література (новогрецька)» / [за заг. ред. ст. викл. кафедри грецької філології І. Г. Рожкової]. Маріуполь: МДГУ, 2009. 38 с.
4. Кутна Ю.Б. Курс лекцій з теоретичної граматики новогрецької мови (для студентів IV курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)») / [укл. Ю.Б. Кутна]. Маріуполь : МДУ, 2013. 77 с. [електронний посібник]
5. Методичні рекомендації для підготовки до семінарсько-практичних занять з курсу «Теорія та практика перекладу» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова і література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна]. Маріуполь : МДУ, 2013. 19 с.
6. Навчальний посібник з новогрецької мови (аспект ПУПМ) (для студентів II курсу ОС «Бакалавр» спеціальностей «Мова та література (новогрецька)», «Переклад (новогрецька)») / Укладачі Ю.А. Кіор, к.філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу, К.О. Жабко, асистент кафедри грецької філології та перекладу. Маріуполь: МДУ, 2020. 114 с.
7. Навчальний посібник з новогрецької мови (частина перша) / укл. Жабко К.О., Кобиленко Н.К., Кіор Ю.А. Маріуполь : МДУ, 2019 [2-е видання, випр., доп.]. 188 с.
8. Навчальний посібник з новогрецької мови для студентів 1 курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «Філологія. Мова і література (новогрецька)», «Середня освіта. Мова і література (новогрецька)» (частина друга) / укл. Жабко К.О. Маріуполь : МДУ, 2018. 128 с.
9. Навчально-методичний посібник з Історії грецької мови для студентів ОС «Бакалавр» та ОС «Магістр» спеціальностей „Переклад (новогрецька)” та «Філологія. Мова і література (новогрецька)» з рекомендаціями до дистанційного навчання/ Упор. І.Г. Рожкова. Маріуполь: МДУ, 2020. 96 с.
10. Навчально-методичний посібник з лексикології новогрецької мови (для студентів III курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» заочної форми навчання) / Укладач Потіпак Ю.А. Маріуполь : МДУ, 2013. 80 с.
11. Навчально-методичний посібник зі стилістики новогрецької мови для студентів 4 курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / укл. Гаргаєва О.В., Христу Х. Маріуполь : МДУ, 2018. 66 с.
12. Новицька О.А. Лінгвокраїнознавство з новогрецької мови. Навчальний посібник. Маріуполь, 2015. 162 с.
13. Практикум з новогрецької мови (аспект «Практика усного та писемного мовлення») для студентів IV курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова і література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна, О. В. Гаргаєва]. Маріуполь : МДУ, 2012. 69 с.
14. Практикум з новогрецької мови (аспект «Синтаксис») для студентів III курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова і література (новогрецька)» заочної форми навчання / [укл. Н. К. Кобиленко]. Маріуполь : МДГУ, 2010. 60 с.
15. Mackridge P. Η νεοελληνική γλώσσα. Αθήνα, 2000. 244 σ.
16. Mirambel A. Η νέα ελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση. Θεσσαλονίκη, 1988. 195 σ.
17. Αρβανιτάκης Κ. Επικοινωνήστε ελληνικά 1. Νέα Σμύρνη Αθήνα, 2004. 309σ.
18. Αρβανιτάκης Κ. Επικοινωνήστε ελληνικά 2. Νέα Σμύρνη Αθήνα, 2004. 301σ.
19. Βογιατζίδου Σμαρώ. Τα νέα ελληνικά για ξένους. Θεσσαλονίκη, 2007. 413 σ.
20. Γιαννακόπουλου Π. Συντακτικό της Νεοελληνικής Γλώσσας. Αθήνα, 1998. 215 σ.
21. Κλαίρης Χ., Μπαμπινιώτης Γ.. Συνοπτική γραμματική της Νέας Ελληνικής:

- δομολειτουργική-επικοινωνιακή / Χ. Κλαίρης. Αθήνα : Ελληνικά γράμματα, 2007. 259 σ.
22. Μπρίσιμη-Μαράκη Ρ. Νεοελληνική γραμματική για έλληνες και ξένους. Αθήνα, 2002. 300σ.
23. Σιμόπουλος Γ., Παθιάκη Ει., Κανελλοπούλου Ρ., Παυλοπούλου Α. Ελληνικά Α': μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Αθήνα: Πατάκη, 2018. 312 σ.
24. Τριανταφυλλίδης Μ. Νεοελληνική γραμματική: ιστορική εισαγωγή. Θεσσαλονίκη, 1993. 345 σ.
25. Τσοπανάκης Α. Νεοελληνική γραμματική. Θεσσαλονίκη, 1994. 323 σ.
26. Χαραλαμπίκης Χ. Νεοελληνικός λόγος – μελέτες για τη γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος. Αθήνα, 1992. 178 σ.